

תשורה

משמחת נישואין של

שלמה אהרן וחי' מושקא שיחיו

דענעביים

יום שלישי, ח' אלול, ה'תשע"ד

הקדמה

הננו מודים מקרב ולב עמוק לכל בני משפחתנו, ידידינו ומכירינו שיחיו, שבאו מקרוב ומרחוק להשתתף בשמחתנו ולברך את הזוג שיחיו בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

על יסוד הנהגתו של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, שחילק "תשורה" בחתונת כ"ק אדמו"ר והרבנית הצדקנית זי"ע, מוגשת בזה תשורה מיוחדת לכל המשתתפים בשמחתנו, הכוללת לקט מכת"ק של מענות כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע ומכ"ק אדמו"ר זי"ע שזכו אבות אבותיהם של החתן והכלה, הרה"ח ר' שלמה אהרן ז"ל קורנובסקי, הרה"ח ר' יצחק זלמן ז"ל פוזנר, הרה"ח ר' מאיר ישראל איסר ז"ל פרידמאן לקבל במשך השנים.

כמו כן מופיעים כאן תעודות ומסמכים בקשר לפעולותיו הנשגבות של סב הכלה הרה"ח יעקב משה הכהן פרידמאן בהצלת נפשות במס"נ בעיר פראג אחר מלחמת עולם השנייה.

ברכה מיוחדת לעלים בודדים מתשובות סב הכלה, הרה"ג הרה"ח אבדק"ק חרקוב מוהר"ר יוסף ברוך ז"ל ראכוורגר, בעניני היתר עגונות ויבמות שכתב אחר המלחמה עת כיהן כרבה של לאדז, והופנו אליו שאלות רבות בענינים מסובכים אלו.

בחתונת כ"ק אדמו"ר זי"ע בעת ה"קבלת פנים" פתח כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ ואמר:

- ידוע ומפורסם שבעת שמחת נשואין באות נשמות האבות מעולם האמת, עד ג' דורות, כך הוא בכל בית בישראל. אבל יש לפעמים שבאות נשמות האבות יותר מג' דורות ...

יה"ר שזכותם של כהנ"ל תעמוד לחתן כלה ולכל המשפחות שיחיו בכל המצטרך להם בגשם וברוח לאריכות ימים ושנים טובות.

משפחות דענעביים ופרידמאן

ח' אלול, ה'תשע"ד
ברוקלין, נ.י.

מכתבים ומסמכים

הקשורים לסבי החתן

הרה"ח ר' שלמה אהרן ז"ל קזרנובסקי

והרה"ח ר' יצחק זלמן ז"ל פוזנר

ה"ה ר"ה אדר א' תרפ"ד

כבוד ידידי הנכבד ונ"ח ויק"מ א"ה שלמה אהרן שי

באתה לי אכתבו.

קש"ת יתן לו פכנסה טובה בכיבוד וקנין, ואז יבוא
לק אדם, הוא אמר לי אין אדם וולד הזה אשתכח, והק"ה יצאן לו עסק טוב בקנין.
הבוס אכתב
והק"ה יצאן לו עסק טוב בקנין.

מכתב כ"ק אדמו"ר מהור"י צ"נ"ע לסב החתן הרה"ח ר' שלמה אהרן ז"ל קזרנובסקי,
בכת"י המזכיר הרה"ח ר' אלחנן דוב הי"ד מרוזוב, ובחתימת יד קדשו.

יוסף יצחק שניאורסאהן
מליובאוויטש

פ"ח ט"ז אלול תר"ץ
ריגא.

כבוד ידידי הנכבד והנעלה, הרה"ח
ו"ח אי"א מוהר"ר שלמה אהרן ש"י.

שלום וברכה

ח"ל באחי בשלום לאירופא כיום ד' כ"ז חסון העבר,
נסיעתי ח"ל עברה בשלום, אבל באחי לכרליו עיף וחלוש בכריאותי,
וחרופאים פקדו עלי במפגיע לנסוע למאריענבאד להנפש ולרחוץ
במעייני הרפואה אשר שם, ושהיתי שם כשלושה שבועות ונטשתי וח"ל
הוסב לי, ואחמול באחי בשלום צלחה לריגא,
אחי' שמח לשמוע משלומי ושלום כ"כ וכל אשר אחו
לסוכה, ואחענין לקרוא מכתבו מהכל בפרטות.
בשם כ"ק אדמו"ר שלימ"א

מוכיר ת. אהרן

Rabbi D. Schneerson
Pulka Brieza 10/5
Riga, Latvia

מכתב כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע לסב החתן הרה"ח ר' שלמה אהרן ז"ל קורנובסקי.

יוסף יצחק שניאורסאהן
לונאזיס.

ב"ה ט"ז אלול תרצ"א רינא.

אל כבוד ידידי הרה"ג וו"ח
אי"א מוהר"ר שלמה אהרן שי'

שלום וברכה.

כמענה על כתבו, השם יתברך ימלא ימי הריונה
של זונתן חיי' וטהי' הלידה בעתה ובזמנה בנקל כשורה
ולד חיא וקימא, ויתן השם יתברך לו ולזוג' ולילידיהם
שיחיו שנה טובה ומחוקה, וטהי' פרנסתם בריוח ויגדלו
ילידיהם שי' לתורה חופה ומעשים טובים.

ידידו הדו"ש ומכרבו

מכתב כ"ק אדמו"ר מהורי"צ נ"ע לסב החתן הרה"ח ר' שלמה אהרן ז"ל קזרנובסקי.

RABBI
I. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ

יוסף יצחק שניאורסאהן

ליובאוויטש

ב"ה ס"ו מנחם אב תרצ"ה.

אטהאצק.

אל ידידינו אנ"ש והתחממים בעי"ח

נויארק יע"א, ד' עליהם יחיו.

שלום וברכה.

בנועם קראתי מכונכס המגשר בשורות התועדות כמועד שמחת ימי הגאולה

י"ב וי"ג חסון, וברכתם הטובה שמברכים אותי בברכה רפואה קראתי בשמחה ואען אחריי

אמן כן יאמר ד'.

כבר מילתי אמורה בגודל עוצם הפלאה מעלת ענין ההתועדות של ידידינו

אנ"ש שי"א חסידות' פארבריינגען-זוועלן ווצאוויו נגשמיות וברוחניות, הנני בזה

להציע לכללות ידידינו אנ"ש ד' עליהם יחיו, בכל המדינות ובכל אחר ואחר לקבוע את

יום הש"ק מברכים החדש, ליום התועדות, ובחדשי החורף יסדרו זמן ההתועדות במוצאי

שבת קדש.

ביום השבת קדש מברכים החדש, השכט בגוקר יוקבצו אנ"ש לביה הכנסת ולהגיד

כל התחלים ואחר אמירתו וחלים ילמדו כשעה איזה מאמר של חסידות שי"א מובן לכל,

ואח"כ תפלה, ומועד התועדות כפי הזמן שיגבילו מתאים להנאי המקום, מקום דירתם להצלחה

בגור.

ואני תפלה כי ימלא השי"ת משאלות לנבי זיקים את ברכתי להטפיע שמעת

חיים וברכה מרובה, בברכה המשולשת בני חיי ומזונא רויחא לכללות אנ"ש, ד' עליהם יחיו,

בחוך כלל אחב"י שיחיו.

והנני יודעט עוז הדו"ש טובכם

והצלחתכם בגור המברככם, י"א

מכתב כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע לאנ"ש והתמימים
בניו יארק במעלת ההתועדות החסידית.

RABBI I. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש
ב"ה כ"ו מנחם אב חרצ"ו.
פערכסאלדסדארף, אצל ויען

אל ידידי הרה"ג הנודע לשם תהלה
ו"ח אי"א מוהר"ר שלמה אהרן שי'
קזרנובסקי.

שלום וברכה.
אחרי שמעי בפרטית מידידנו הרה"ג הנודע לשם
תהלה ו"ח אי"א מוהר"ר שי' דזיקאבסאן מפרטי עבודת אגודת
חב"ד וכפי דרישת המצב בהתפתחות עבודת האגודה כאמור במכתבי
הכללי לאגודת חב"ד ובמכתבי להחמימים מסרתי ע"י ידידנו
הרה"ג הנ"ל לסדר עבודת אגודת חב"ד למקצועות שונות ולהנביל
ועדים מיוחדים לכל מקצוע וחפצי כיוחר כי בעקרי העבודה
יכנסו ככל ועד החמימים שיחיו.
וכזה הנני מבקשו כי יכנסו לחבר הועד בהועד
אשר יונבל לעבודת ישיבות תומכי תמימים יצ"ו ויתעסק בזה
והשם יתברך יהי' בעזרם ויצליחו בעבודתם לסוכת עניני שי'
ויעזר לו השם יתברך בהמצטרך לו בגשמיות וברוחניות.
ידידו הדו"ש ומברכו כגו"ר.

מכתב כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע לסב החתן הרה"ח ר' שלמה אהרן
ז"ל קזרנובסקי, בו מבקשו להיכנס כחבר בועד אגודת חב"ד.

RABBI I. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN, N. Y.
SLOCUM 6-2919

יוםף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה, כ"ן אייר, תש"א
ברוקלין

אל מרת שרה תחי'
ברכה ושלום!

איינער פון מיינע בעסטע פריינד
הרה"ג הנכבד והנעלה, בעל מדות טובות, וו"ח
אי"א מוהרש"א שי"קאזארנאווסקי, האט מיר
געלאזט וויסען אז איר זייט ניט געזונט
אויף א פוס, שיק איך אייך מיין ברכה אז
השם יתברך זאל אייך שיקען א רפואה און
בעגליקען אין דעם וואס איר האט נויטיג.
א ברכה און א גרוסס אייער
ווערסע מוטער תחי'און מיין בעסטען פריינד
אייער ווערסהער ברודער ריכטער קליינפעלד
יחי'און אלע מיטגלידער פון אייער פאמיליע
יחי'ו.

המברכם (י)

מכתב כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע בו מתאר את הרה"ח ר' שלמה
אהרן ז"ל קזרנובסקי "איינער פון מיינע בעסטע פריינד".

M. Schwartzson
346 N.Y. Ave

THIS SIDE OF CARD IS FOR ADDRESS

U.S. SAVINGS BONDS
WISELY, SAFELY
BUILD YOUR FUTURE

Rabbi A. Kazarnovsky
2165-75th street
Brooklyn N.Y.

כה

קטובה צד הדרכה ואיווי

מתנה וטובה

שלום

כרטיס ברכה לשנת תש"ז מכ"ק
אדמו"ר זי"ע אל סב החתן הרה"ח ר'
שלמה אהרן ז"ל קזרנובסקי.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהו

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין נ. י.

ב"ה, שלהי אלול, ה'תשי"ב.
ברוקלין, נ. י.

הרה"ג והרה"ח הח"ח אי"א
נז"נ עוסק בצ"צ וכו'
מוה"ר שלמה אהרן שי"

שלום וברכה!

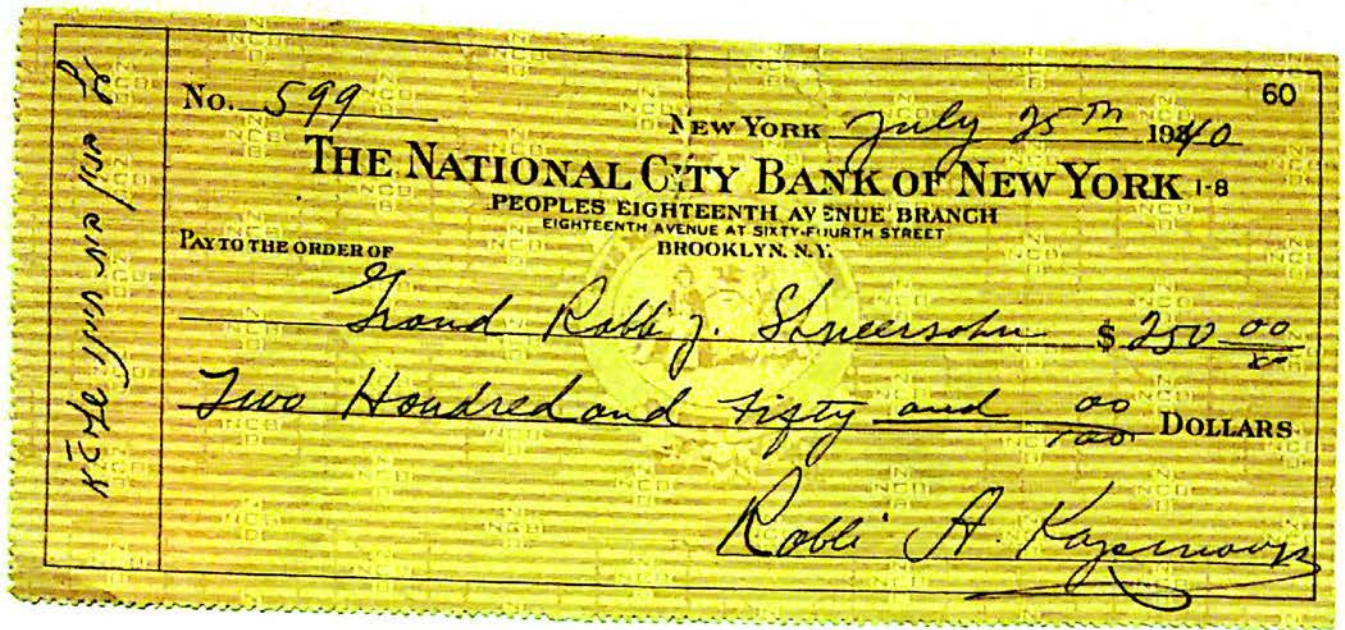
לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו
ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע
ברכתי לו ולב"ב שיחיו, ברכת כחיבה וחתימה
טובה לשנה טובה ומחוקה בגשמיות וברוחניות.

בברכת תפילה קדושה
אנני חסידותי אפי' יום אחד - ופשוט
אשר שיוך חסידותי עמך ית' ת'
קרא זה הזד. ויביל-סערוד אג.
א. שניאורסאהו

קזרנובסקי

מכתב ברכה לר"ה דשנת תשי"ג מכ"ק אדמו"ר זי"ע אל סב החתן הרה"ח ר'
שלמה אהרן ז"ל קזרנובסקי, ובכת"ק הוסיף ברכה עבור שידוך לבתו תחיל.

המחאה מקייץ ה'ש"ת ע"ס \$250.00
 מסב החתן הרה"ח ר' שלמה אהרן
 ז"ל קזרנובסקי אל כ"ק אדמו"ר
 מהוריי"צ נ"ע, עליה כותב הרשא"ק:
 על בנין בית חיינו שליט"א.

אברון שלכם אלו עוז ומצויים
 אהלים שד (אבנים: הודק למצור -
 נדבסני ה' ועפן קנליית 770,
 ופאב טניס-קציווי ט אוח
 אצאוק - עפן דהנולתו וצווי
 עם האפריליים
 ובן הרגה ה' רפבן ליי-אגניץ
 כה וצווי ופ' וצאוק לבת
 אצטע ע'הקתים וכו'
 ואולי עוז ה' הש"ת (מצה)
 וביאב יסארו חווצ עוז אצטע
 א' ופ' וצווי וצאוק וצווי
 וה' יצווי ופ' וצווי וצווי
 דתים) פפדעץ וצווי וצווי
 דהר שיהי פ' דעצווי וצווי
 אבן ישראל

בשנת תשכ"ה נקנו שני הבנינים
 הצמודים ל770. בשנת תשל"ב כתב
 כ"ק אדמו"ר ז"ע למזכירו הרה"ח
 ר' חיים יהודא שי' קרינסקי שעסק
 בשיפוץ הבנינים, שיצרף אליו את
 הרה"ח ר' שלמה אהרן קזרנובסקי,
 "שעסק בקניית 770, וכו"כ שנים
 - בציווי כ"ק מו"ח אדמו"ר - עסק
 בהנהלתו ושקו"ט עם האדריכלים".

MERKOS L'INYONEI CHINUCH
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, NEW YORK

BROOKLYN, N.Y. May 11 1945 No. 1402

MONTROSE INDUSTRIAL BANK I-850
EASTERN PARKWAY AT KINGSTON AVENUE

PAY TO THE ORDER OF Rabbi Kazarnovsky \$ 26⁶⁴/₁₀₀
Twenty six and 64 100 DOLLARS
M. Schmeerson

המחאה משנת תש"ה ע"ס \$26.64 ממרכז לענייני חנוך אל סב החתן הרה"ח ר' שלמה אהרן ז"ל קזרנובסקי. ההמחאה כולה בכתי"ק של כ"ק אדמו"ר זי"ע.

CLASS OF SERVICE
This is a fast message unless its deferred character is indicated by the proper symbol.

WESTERN UNION (08)
TELEGRAM
W. P. MARSHALL
CHAIRMAN OF THE BOARD
R. W. MURPHY
PRESIDENT

SYMBOLS
DL = Day Letter
NL = Night Letter
LT = International Letter Telegram

The filing time shown in the date line on domestic telegrams is LOCAL TIME at point of origin. Time of receipt is LOCAL TIME at point of destination.

LA138 SYA312 1967 MAR 11 PM 6 48

SY NA950 PD=TDN BROOKLYN NY 11 845P EST=
RABBI KAZARNOVSKY, CARE RABBI RAICHIK=
101 NORTH EDINBURGH LOSA:
=RESUO SHLEIMO UKROIVO SHOIVA TOIV VECHOIDESH TOIV=
MENACHEM SCHMEERSON:

THE COMPANY WILL APPRECIATE SUGGESTIONS FROM ITS PATRONS CONCERNING ITS SERVICE

מברק מכ"ק אדמו"ר זי"ע ממוצש"ק פ' פקודי תשכ"ז, עם ברכת רפואה שלימה לסב החתן הרה"ח ר' שלמה אהרן ז"ל קזרנובסקי, בעת ביקורו בלאס אנג'לס והתאכסן אצל הרה"ח ר' שמואל דוד ז"ל רייטשיק.

נעשה ל-פאזנער

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, ב' שבט תשי"ב
ברוקלין

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצי"צ
מוה' יצחק זלמן שי'

שלום וברכה!
במענה לשני מכתביו מביד מבח, יום ההילולא של רבנו
הזקן, במ"ש מה לעשות עם הכספים שקבלו.

ע"פ מאמר רז"ל בכגון רא, יעשה בהם סגולה (כסובן באם
הוא בהסכמתה המלאה של זוגתו הרבנית תתי') - מהנכון אשר לערך חומש
(שהרי אין מדקדקין בעניני צדקה), יפריש תיכף לצדקה, ובהשאר ישחמשו לצדקה
לעניני תורה ומצות, וזה כסובן וגם פשוט, הוצאות הנינוך על סהרה הקדש
של יו"ה שי', אלא שבינתיים יוכלו להשקיע (אינאעסטירן) בענין שיהי'
הקרן קיים ונושא פירות, ועד"ז, ז.א. בהנוגע להשקעה - להמראסם פאָנר, אלא
שגם על זה יפרישו סמכותיהם הם - לצדקה, בין מעשר לחומש, שהרי זכ"ן
לאדם שלא בפניו, ובפרט קטנה שברשות אבי' היא.

במה מתכווננים ליום ההילולא יו"ד שבט הבע"ל, ויהי
רצון שיהי' רישומו ניכר בכל השנה כולה,

בברכה לבשו"ם

מכתב מכ"ק אדמו"ר זי"ע אל סב החתן הרה"ח ר' יצחק זלמן ז"ל פוזנר.

פאזנער-נעשוריל

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

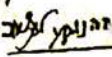
מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק כצ"צ
מוה' יצחק זלמן שי'

כ"ה, אדר"ח אייר תש"כ
ברוקלין

שלום וברכה!
כמענה למכתבו מיום השני עם המצורף אליו, ובטח קבל מאז
מכתבי, וכו גם ההערה לחשש שלו כחוכן פעולותיהם בעיר הכירה.
וכמ"ש אודות השתפפותו כנשף שעורכים עבור וכו' ולא עוד
אלא שיביע גם כרכת פרידה,

מוכן שאין לזה מקום כלל, אלא שהחמי' גדולה ביותר על
הספק בדבר, אף שקצח לימוד זכות יש על הספק, במה שכנאקה הי' בקירוב
כמה זמן וכמילא חל ע"ז פס"ד תו"ק"ק כהנוגע לפעולה שוחד, והרי גם
דברי ידידות-שוחד הוא.

מוכן שכחכי הוא לא כדרך הספח מוסר על העבר, כ"א כהנוגע
לעחיד, שאולי הי' כדאי-לימוד מאמרי עבודה והעיקר ההתכוונות אחרי כן
אניקל ומוכן שהביטוי מאמרי כולל גם ספרי דא"ח הנדפסים.

כברכה לבשו"ס

מכתב מכ"ק אדמו"ר זי"ע אל סב החתן הרה"ח ר' יצחק זלמן ז"ל פוזנר.

פאונער-נעשהיל

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

בי"ת, ר"י מ"ח תשכ"א
ברוקלין

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ
מו"ח יצחק זלמן ש"י

שלום וברכה

מאשר חנני קבלת מכתבו מו" מ"ח, ורגעין.

ויהי רצון אשר יבשר טוב ובאופן דמוסיף וחולך
מוסיף ואור,

ומחאים להזכרות תנהוגה בליובאוויטש מלפנים
בשילתי שפתח תורה יתנה מתחיל עתה חסדר - וי עקב תלך לדרך
ותרי קרוב לודאי שבהזכרות זו תיחה גם הכנה לסיום הענין,
ויפגעו בו מלאכי אלקים (וכדו"ל, תנחומא ס"פ משפטים, דתר
ח"ג חצ"ר, א', ע"ש).

ולתעיר אשר במדרש תנחומא,

שלגבי חזר * הרי זה נגלה דתורה, ובפרט ע"פ
השייכות התנחומא ומדרש ילמדנו, אשר כשמו כן הוא - לימוד הלכות,

נחפרש תענין דויפגעו בו מלאכי אלקים - במלאכים,
ובזר, פנימיות החזרה - על הקביעה, ודו"ק.

נכון תהבר למצוא אינועסטענס יוחר סחאימה מאשר
בבאנק, אבל מובן שצריכה להיות גם בטוחה ולא ספקולאטיבע.

בברכה לבשוים

* ראה לקו"ת ויקרא (ת, ד'),
ת"י ת"ח לרבנו הזקן ר"ט"ב.

מכתב מכ"ק אדמו"ר ז"ע אל סב החתן הרה"ח ר' יצחק זלמן ז"ל פונזר.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Office Address:
Lubavitch, 770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ב"ה, י"ז סיון תשי"א
ברוקלין.

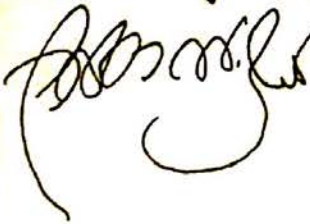
הרה"ג והרה"ח הו"ח אי"א נוי"ם זכו'
מהורמ"א שי' הכהן.

שלום וברכה!

מכתבו עם ההערה עדמ"ש בקונטרס חגה"ש התישי"א ערע"ה:
דעם כה"ג מאכט דער רבי, והשארתי = בהערתו שם = כצ"ע קצת הכוונה בזה,
ורוצה לבאר זה עדמ"ש בעבוד"י (להמגיד מקאזניץ) במאמר ליוהכ"פ
שהצדיקים מרימים בקדושתם את הבה"ג והשי"ץ,

לא נ"ל, כי עתה אין לנו כה"ג. ואם לשי"ץ כוונתו = עיקר חסר
מן הספר. ולפי"ד הכוונה, שכל העבודות ביאר כ"ק אדמו"ר (מהורשי"ב) נ"ע
מה המה עתה בעבודת האדם שצריך לפעול בנפשו. וכשהגיע לפניני כה"ג אמר,
אשר להגיע למעין מדרי' כה"ג בנוגע לעבודה הרוחניות הנ"ל, זה מאכט דער
רבי, ורק אח"כ יכול האדם הנפעל לעבוד עבודת כה"ג ברוחניות.

ואם זוהי הפוונה, הרי שני הידושים הפכיים בדבר (א) שכאו"א
פתו"ם גם בעבודת כה"ג = כמובן ברוחניות (וראה אגה"ק סכ"ט: לבר מצות
התלויות במלך, ולא השיב כה"ג, ועי"ן ג"כ שער הגלגולים הקדמה י"א, מז.
ש"ה חלק תושב"כ בתחלתו. תולדות י"י בהקדמה). (ב) שא"א לו, להחחיל בעבודה
זו, עד שמתחלה יסיעהו להעשות כה"ג = ועצ"ע.

בברכה רפואה קרובה

מכתב מכ"ק אדמו"ר ז"ע אל סב הכלה הרה"ח ר' מאיר ישראל איסר
הכהן ז"ל פרידמאן. נדפס באג"ק ח"ד ע' שלג ואילך.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

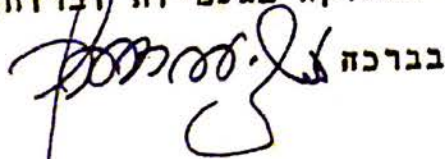
מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין נ. י.

ב"ה, שלהי אלול, ה'תשי"ג.
ברוקלין, נ. י.

הרה"ג הו"ח אי"א נוימ
זכ"ו מו"ה ישראל מאיר
איסר שי' הכהן

שלום וברכה!

הבן זצ"ל.
ולקראת השנה החדשה, הבאה עלינו
ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע
ברכתי לו ולב"ב שיחיו, ברכה כתיבה וחתימה
טובה לשנה טובה ומחוקה בגשמיות וברוחניות.

בברכה

פרידמאן - ברוקלין

מכתב ברכה לשנת תשי"ד מכ"ק אדמו"ר זי"ע אל סב הכלה הרה"ח ר' מאיר ישראל
איסר הכהן ז"ל פרידמאן. כ"ק אדמו"ר זי"ע הוסיף בכתי"ק: הפ"ג נתקבל.

פרידמן-ברוקלין
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

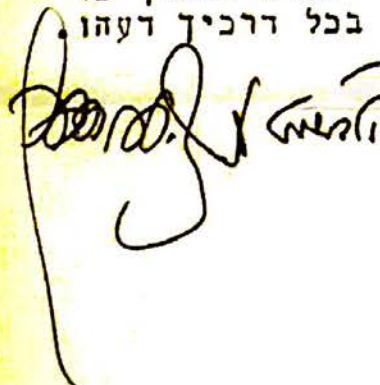
ב"ה, י"א ניסן ה'תשי"ח
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג הרה"ח הו"ח אי"א
נו"נ כו' מו"ה מאיר
ישראל איסר שי' הכהן

שלום וברכה!
מכתבו נחקבל.
לקראת חג המצות, זמן חירותנו, הבא
עלינו ועל כל ישראל לטובה, הנני בזה להביע
ברכתי לחג כשר ושמח ולחירות אמיתי, חירות
מדאגות בגשם ומדאגות ברוח - מכל דבר המעכב
עבודת ה' בשמחה וְבטוב לבב.

ולהמשיך מחירות ושמחה זו בימי כל השנה
כולה.

ובפרט שעבודת השם, כמצווה עלינו בחורחנו
חורח חיים, הרי היא בכל עניני האדם ובמשך כל
היום וכל הלילה, וכמו שנאמר בכל דרכיך דעהו.

בברכת החג והמשל

מכתב ברכה לחג הפסח מכ"ק אדמו"ר זי"ע אל סב הכלה הרה"ח ר' מאיר ישראל
איסר הכהן ז"ל פרידמאן. כ"ק אדמו"ר זי"ע הוסיף בכת"ק: ולבשו"ט.

פרידמאן-ברוקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ימי הסליחות, ה'תשי"ח
ברוקלין, נ. י.

הרה"ג הו"ח אי"א נו"נ
עוסק בצ"צ סו"ה מאיר לישראל
איסר שי אהבה

שלום וברכה!

הפ"נ (מקל)

ולקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל
ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע ברכתי
לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתימה טובה
לשנה טובה ומחוקה בגשמיות וברוחניות.

בברכה

מכתב ברכה לשנת תשי"ט מכ"ק אדמו"ר זי"ע אל סב הכלה הרה"ח ר' מאיר ישראל איסר
הכהן ז"ל פרידמאן. כ"ק אדמו"ר זי"ע הוסיף בכתי"ק: הפ"נ נתקבל. ובסוף: לבשו"ט.

פרידמאן = ברוקלין
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, י"ד, תשרי תשי"ב
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח אי"א נוי"נ וכו'
מוה' מאיר ישראל איסר שי' הכהן

שלום וברכה!
במענה למכתבו מיום ההילולא של כ"ק אדמו"ר מוהר"ש
זצוקלה"ה נבגים זי"ע, בבשורה הטובה מבואו בקשורי התנאים,

יהי רצון שתהיי בשעה טובה ומוצלחת ולארך ימים
ושנים טובות, והרי נמצאים אנו ביזמין זכאין לאחרי גמרה חתימה
טובה, וכנוסח התפלה שאנו מבקשים ופועלים מבעל הברכות, הטוב לנו,
בטוב הנפאה והנגלה, וביחד עם זה ערב זמן שמחתנו.

בברכת מזל טוב וחג שמח ולבשו"ט תכה"י

נ.ב. ח"ח על כתבו שמצא בסידור דעת קדושים מהוראה, לומר בתפלה נעילה
ביוהכ"פ שחל בש"ק, וינחו במ, שבדאי בא בהמשך לשאומרים שבתות,

ובמה שהעיר אודות הוספת אדמו"ר הזקן בסידורו, ברוגז אהבה תזכור,
ומעיר: למה מכונן, שהרי רחם, עקדה, תמימות, הם כנגד האבות.

זה מכבר שאלוני בזה, ועניתי, שלדעתי, אדרבה צריך ביאור מהנוסח
שאומרים רק רחם, עקדה תמימות, כיון שבכחוב נזכרים ד' זכירות, בריתי
יעקב יצחק אברהם והארץ אזכור, והרי גם הכחוב מדבר בעידנא דריתחא
כמו בבקשה ואנחנו לא נדע, וצ"ל החאמה בין שני הענינים,

ומהנ"ל מובן ג"כ, אשר ברוגז אהבה תזכור, הוא כנגד זכירה הרביעית,
והארץ אזכור, ומובן ג"כ ע"פ המבואר בזח"א קצ"ו ב' אשה אשר אהבת דא
כנס"י בגין דבה כחיב אהבה נכמ"ש ואהבת עולם אהבתך, והרי כנס"י זהו
הארץ דקרא,

וע"פ המבואר מובן ג"כ הדיוק שבסידור אדה"ז; אברהם יצחק יעקב
ורגל הרביעי, ודלא כנוסח סידורי ספרדים, רחם אהבה עקקה תמימות.

מכתב מכ"ק אדמו"ר זי"ע אל סב הכלה הרה"ח ר' מאיר ישראל
איסר הכהן ז"ל פרידמאן. נדפס באג"ק ח"ט ע' טז ואילך.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ר' טבת ה'תש"כ
שנה המאחים להסתלקות הילולא
של הבעל שם טוב ז"ל.
ברוקלין, נ. י.

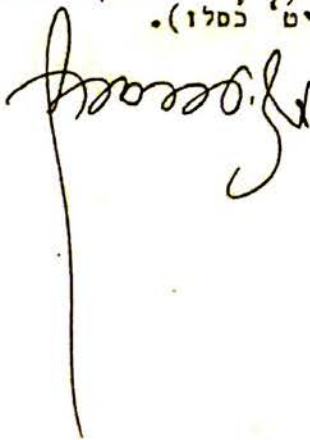
הרה"ג והרה"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' מאיר ישראל איסר שי' הכהן

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו.

ויהי רצון אשר כחוכן והתעוררו ימי חנוכה אלו
דאולינן מיניחו, שענינם הדלקת הנרות, הנרות שהם לעולם אללם
פני המנורה, וכל הברכות שאינן בטלין לעולם (ראה רמב"ן ריש פ'
בהעלותך), והלכה כב"ה דמוסיף והולך מוסיף ואור.

הנה כן יהי' בהפעולות בקדש במשך כל השנה, להוסיף
בנר מצוה וחורה אור ובנר ה' נשמה אדם של עצמו ושל הזולת, מחוך
שמחה, וחהינה הפעולות חדרות אור וחיות הנפש מוארה באור פנימיות
תורתו יהי', הנמשכה מפנימיות ועצמות אוא"ס ב"ה (ע"פ אגרת הקדש של
כ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע, נדפסה בהיות יום יט' כסלו).

בברכה לבשו"ט בכל האמור

מכתב מכ"ק אדמו"ר זי"ע אל סב הכלה הרה"ח ר' מאיר ישראל איסר ז"ל פרידמאן.

פרידמן-ברוקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

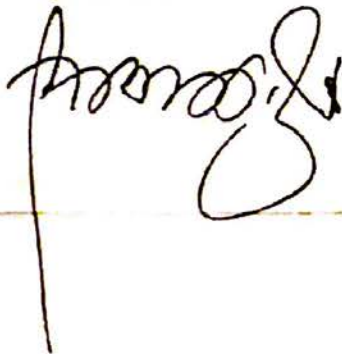
מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ימי הסליחות, ה'ש"כ
שנת המאחים להסתלקות
הבעל שם טוב ז"ל.
ברוקלין, נ. י.

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ כו'
פו"ה וישראל מאיר איסר שי'
הכהן

שלום וברכה!

לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל
ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע ברכתי
לו ולכל אשר לו שי', ברכת כחיבה וחתימה טובה
לשנה טובה ומחוקה בגשמיות וברוחניות.

בברכה

מכתב ברכה לשנת תשכ"א מכ"ק אדמו"ר זי"ע אל סב הכלה הרה"ח ר' מאיר ישראל
איסר הכהן ז"ל פרידמאן. כ"ק אדמו"ר זי"ע תיקן בכת"ק את שמו: מאיר ישראל איסר.

פרידמן - ברוקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

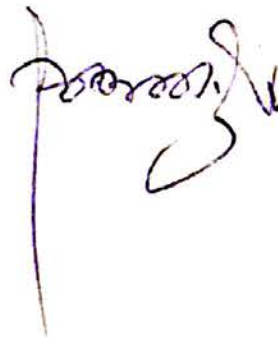
חנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כח' ניסן תש"ל
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' יעקב משה שי' הכהן

שלום וברכה!

במענה על הודעתו ע"ד הכנסם לביתם
החדש,
הנה יה"ר מהשי"ת שיהי' משנה מקום
משנה מזל לטובה ולברכה בגשמיות וברוחניות.

בברכה

מכתב ברכה מכ"ק אדמו"ר זי"ע אל סב הכלה הרה"ח ר' יעקב משה הכהן ז"ל פרידמאן
לרגל כניסתו לבית החדשה ב701 מונטגומרי סט. כ"ק אדמו"ר תיקן בכת"ק: הרה"ח.

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ

770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן

ליובאוויטש

ב"ה. כ"ז סיון תש"ס.
ברוקלין.

ידידי הרב וו"ח אי"א מוה"ר
מאיר ישראל איסר שי

שלום וברכה!

במענה על כתבו. ח"ל בעד החסד
הגדול אשר עשה עם בנו ר' יעקב משה זכ"ב
יחיו והשי"ת יחזק את בריאותם ויעזרם
בהסתדרות טובה.

המכרכם

קצת מכתב

אחרי מלחמת עולם השנייה, עסק סב הכלה, הרה"ח ר' יעקב משה הכהן ז"ל פרידמאן, בעיר פראג שבצ'כוסלובקיה, בחירוף נפש, למען הצלתם של ניצולי השואה, בכך שסיפק תעודות מעבר ודרכונים לאלפים ע"י הפעלת קשרים ב"חלונות הגבוהים". בגלל פעילותו זו נאסר רי"מ פעמיים על ידי השלטון הקומוניסטי ונחקר תוך כדי עינויים כו', ושוחרר ביום כ"א אייר, ל"ו לעומר תשי"ט.

אביו, הרה"ח הרה"ג ר' מאיר ישראל איסר הכהן ז"ל פרידמאן, שבאותו זמן כבר גר בארה"ב, הודיע לכ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע ע"ד מאסרו של בנו וביקש ברכתו הק' לשחרורו, וכשהודיע הבשו"ט שיצא לחירות קיבל את המכתב המובא כאן.

סבתא של הכלה הרבנית הכבודה
 מרים צימל תחיל פרידמאן, שעמדה
 לצד בעלה באותם זמנים הסוערים,
 שימשה כרואה חשבון לפעולות
 ההצלה של בעלה. בחשבונות
 המופיעים כאן, רואים בין השאר
 ערך רישום "ליובאוויטשער".

		1947	
9,0	ויפולולין	6,0	אויסווארט
53,0	באסע	17,5	באסע
6,0	באסע	5,0	באסע
24,0	באסע	23,0	באסע
8,0	באסע	10,0	באסע
41,0	באסע	23,0	באסע
25,0	באסע	23,0	באסע
4,0	באסע	42,0	באסע
17,0	באסע	16,0	באסע
10,5	באסע	4,0	באסע
20,0	באסע	1,0	באסע
576,7	באסע	22,0	באסע
		8,7	באסע
		5,0	באסע
		48,0	באסע
		13,5	באסע
		9,0	באסע
		5,0	באסע
		10,0	באסע

בידו להשיג ספורטים. הוא ידע כי
 צד להעביר גבולות
 כשנערך החפז במשרדו נמצאו
 אצלו ספורטים ומסמכים. הוא נאשם
 באשמת סיוע לאנשים להגר למערב
 הרכושני ולהיות שם ל"אויבי המדינה".
 המשרדה הפוליטית ענתה אותו אך
 אחת, ולבסוף, לאחר שבועות-מאסר
 הוא לא גילה אף שם אחד, אף כתובת
 רבים. שחררו, ימים מועטים לפני ש
 הגעתי.

הוא חשש לבקרני במלונני, או להי
 פגש עמי במקום גלוי אחר. נפגשנו,
 לסי תחבנית, בהסתכלנו שנינו לתוך
 חלון ראויה אחד, נכנסנו שנינו לטקסי,
 רבם סיפר לי את ספורו בעניות ובי
 צנעה. שיחתנו נסבה גם על ענייני
 איי. תגד לי ירדתי — שאלתיו כדי
 לעבור לנושא אחר — "האודה אתה
 את פאיי או את פאגיי?
 "אני תתם אנודאי פשוט" היתה
 תשובתו.

שמו האמיתי אינו חשוב, ואף יש
 משום סכנה בהוכרתו. יענקל משה הוא
 ... תתם אנודאי פשוט.

יענקל משה

בווינה דיברו עליו בנטימה עצוי
 דה. הוא היה במשרד אגודת ישראל
 אישם במרכז אירוסה כשהמשרד
 הפוליטית ערכה חיפוש במקום.
 במשך חדשים רבים היה המשרד
 ההוא מרכז הצלה לעיר. ספורטים ר
 וויזות, סודרר לאנשים שהגיעו בלי
 ספורטים וויזות, אנשים שבגלל ע
 סם ורתם עדיין חייבים הם לעבור את
 הגבולות כבני-בלישם. בימים קודמים
 לא תביטה הממשלה כל כך בעין רעה,
 בדעתה שאין כאן פושעים סלילים
 מסוכנים, רק יהודים המבקשים ספלט
 לעצמם.

יענקל משה הוא בן 23. הוא נשוי
 ואב לשלושה ילדים. הוא הכיר קוני
 סולים וסוכניות בינלאומיות. והיה

יענקל משה

בין מסמכיו של הרי"מ ז"ל מצאו בני
 המשפחה שליט"א קטע מעתון אגודאי
 ע"ד פעולותיו הנשגבות אז. מסביב
 לכתבה רשם הרי"מ:

זהו מהאררי גודמאן. וועלט סעקרעטער
 פאליטישע אבטיילונג ביי דער אגודה.
 די צייטונג גייט ארויס אין ירושלים. דאס
 זעלבע איז אויך דא אין ענגליש אין א
 ענגליש בלאט. איך האב דאס קיינמאהל
 נישט גיהייסען און הייס נישט ווייטער.

The newspaper clipping reproduced here, which appeared in an Agudath Israel newspaper, was discovered among Rabbi Yaakov Moshe Friedman's papers. On the margins of the article he penned the following words:

This was written by Harry Goodman, World Secretary of the political arm of the Agudah. The newspaper is published in Yerushalayim. It also appears in English.

I never asked for this [publicity] and continue to refuse it in the future.

YANKEL MOSHE

In Vienna, they spoke of him with bated breath. He was at the Agudas Israel offices somewhere in central Europe, when the political police searched the premises.

The office had served for many months as the central office for Hatzala. Passports and visas were "produced" for people that arrived in town without them; people, who because of their nationality and religion must cross the borders nameless and stateless. Early on, the government closed an eye to these activities, as they did not see any criminal intent or danger—just Jews seeking refuge.

Yankel Moshe is 23-years old. He's married and a father of three children. He was acquainted with various consuls and international agencies. He was adept at obtaining passports. He knew how to steal across borders.

When the authorities searched his office, they found passports and documents. He was accused of the crime of smuggling people across the border to the capitalist West to serve there as "enemies of the state." The political police stubbornly tortured him. In the end, after weeks of incarceration, he revealed not a single name, not a single address. He was eventually freed, several days before I arrived.

He was hesitant to meet me in my hotel or in any other public space. We met, according to plan, while we were both looking into a display window; we got into a taxi and it was there that he humbly and modestly told me his story. We also spoke about the Agudas Israel. "Tell me my friend," I said to him as I tried to change the subject, "you are a sympathizer of Pai or Pagi?" "I am a simple Agudist," he responded.

His real name is unimportant. Mentioning his name may even be dangerous.

Yankel Moshe is just ... a simple Agudist.

